

Sygn. akt IV KK 440/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 lutego 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Cesarz (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Rafał Malarski

SSN Andrzej Ryński

Protokolant Anna Kowal

w sprawie D. I.

skazanego z art. 280 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w dniu 10 lutego 2017 r.,

kasacji wniesionej przez Ministra Sprawiedliwości - Prokuratora Generalnego
na korzyść skazanego

od prawomocnego wyroku Sądu Rejonowego w K.

z dnia 12 czerwca 2014 r., sygn. akt II K (...),

**1. uchyła zaskarżony wyrok w części dotyczącej
rozstrzygnięcia o obowiązku naprawienia szkody (pkt II) i w tym
zakresie przekazuje sprawę Sądowi Rejonowemu w K. do
ponownego rozpoznania,**

**2. obciąża Skarb Państwa wydatkami postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w K. wyrokiem z dnia 12 czerwca 2014 r., sygn. akt II K (...), uznał D. I. za winnego czynu z art. 280 § 1 k.k. i skazał go na karę 2 lat pozbawienia wolności (pkt I). Na podstawie art. 46 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego środek karny w postaci obowiązku naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem poprzez zapłatę kwoty 600,00 zł na rzecz pokrzywdzonej A. M. oraz kwoty 615,15 zł na rzecz pokrzywdzonego G. T. (pkt II). Ponadto Sąd zaliczył na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie (pkt III) oraz zwolnił go od obowiązku poniesienia kosztów sądowych, w tym opłaty (pkt IV).

Wyrok uprawomocnił się, wobec niezaskarżenia przez żadną ze stron.

Obecnie, kasację na korzyść skazanego w części dotyczącej rozstrzygnięcia o środkach kompensacyjnych wniósł Minister Sprawiedliwości – Prokurator Generalny, zarzucając „rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisu prawa procesowego, a mianowicie art. 387 § 2 k.p.k., polegające na uwzględnieniu przez Sąd sprzecznego z wymogami prawa, wadliwie sformułowanego w zakresie środków kompensacyjnych (w dniu 12 czerwca 2014 r. – środka karnego, przyp. SN), wniosku oskarżonego o wydanie wyroku skazującego bez przeprowadzenia postępowania dowodowego za czyn z art. 280 § 1 k.k., któremu nie sprzeciwił się prokurator i pokrzywdzeni, w następstwie czego doszło do rażącego naruszenia przepisu prawa karnego materialnego, tj. art. 46 § 1 k.k., polegającego na zobowiązaniu D. I. do naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem, poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonej A. M. kwoty 600 złotych, stanowiącej wartość zabranego jej telefonu w sytuacji, gdy telefon ten został przez nią odzyskany oraz zapłaty kwoty 605,15 zł na rzecz pokrzywdzonego G. T. stanowiącej pełną kwotę poniesionych przez niego szkód w wyniku przestępstwa, w sytuacji, gdy w toku postępowania przygotowawczego odzyskał on 163 złote, co pomniejszyło wartość poniesionej przez niego szkody do 442,15 złotego”. Podnosząc powyższe, skarżący wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w K.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja Ministra Sprawiedliwości – Prokuratora Generalnego okazała się zasadna w stopniu oczywistym, co umożliwiło jej uwzględnienie na posiedzeniu w trybie określonym w art. 535 § 5 k.p.k.

Sąd, rozstrzygając w przedmiocie wniosku o wydanie wyroku skazującego i wymierzenie oskarżonemu określonej kary lub środka karnego bez przeprowadzenia postępowania dowodowego jest zobowiązany przede wszystkim sprawdzić zaistnienie wszystkich warunków dopuszczalności takiego wniosku określonych w art. 387 § 1 i § 2 k.p.k. Warunkiem uwzględnienia wniosku jest między innymi jego niesprzeczność z przepisami prawa karnego materialnego i prawa cywilnego. Jeżeli wniosek nie odpowiada wymogom w tym zakresie, obowiązkiem sądu jest uzależnienie swojej decyzji o uwzględnieniu tego wniosku od dokonania w nim zmian konwalidującej wadliwość (art. 387 § 3 k.p.k.), albo rozpoznanie w dalszym ciągu sprawy na zasadach ogólnych.

Wniosek oskarżonego o wydanie wyroku skazującego bez przeprowadzenia postępowania dowodowego zawierał m.in. postulat nałożenia, na podstawie art. 46 § 1 k.k., „obowiązku naprawienia szkody na rzecz pokrzywdzonych”.

Obowiązek orzekany na podstawie art. 46 § 1 k.k. ma na celu odtworzenie stanu sprzed powstania szkody wyrządzonej przestępstwem. Może więc dotyczyć tylko szkody rzeczywiście poniesionej, tj. która nie została naprawiona w całości albo w części i nie może prowadzić do bezpodstawnego wzbogacenia pokrzywdzonego. Sąd musi uwzględnić w chwili wyrokowania rozmiary szkody już pokrytej, w szczególności zaś wartość uprzednio odzyskanego w stanie niepogorszonym mienia (zob. wyroki SN: z dnia 25 czerwca 2015 r., II KK 171/15 – KZS 2016/5/15; z dnia 29 marca 2011 r., III KK 392/10 – LEX nr 794161).

Sąd Rejonowy nie uwzględnił, że w toku postępowania A. M. odebrała skradziony jej telefon komórkowy wraz z kartą SIM i pisemnie oświadczyła, że nie wnosi zastrzeżeń co do jego stanu natomiast G. T. częściowo odzyskał skradzione pieniądze w kwocie 163 zł (pokwitowanie).

Z powyższych okoliczności wynika, że w chwili orzekania szkoda A. M. była naprawiona, natomiast G. T. ponosił szkodę ograniczoną do różnicy między kwotą skradzioną, a odzyskaną w toku postępowania, tj. w faktycznej wysokości 442,15 zł. Powyższe stało na przeszkodzie orzeczeniu o obowiązku naprawienia szkody

przez zapłatę na rzecz pokrzywdzonej A. M. kwoty 600 zł, a na rzecz G. T. kwoty 605,15 zł.

Wobec powyższego, rozstrzygnięcie z pkt. II wyroku zapadło z rażącym naruszeniem art. 387 § 2 k.p.k. (w brzmieniu sprzed 1 lipca 2015 r.) i w konsekwencji z rażącym naruszeniem art. 46 § 1 k.k. Dlatego uwzględniono wniosek kasacji.

.

r.g.